

۱- مقادیر علامت سوال های زیر را با استفاده از جدول توزیع نرمال استاندارد به دست آورید: (پاسخ همراه با راه حل باشد)

فرض کنید متغیر تصادفی X دارای توزیع نرمال با میانگین ۱۰ و انحراف معیار ۱۰ باشد.

$$P(X < 15) = ?$$

$$P(X \geq 25) = ?$$

$$P(11 < X < 20) = ?$$

$$P(X > ?) = 0.05$$

$$P(? < X < ?) = 0.95$$

حل آقای عسکری:

$$P(X < 15) = ?$$

$$\mu = 10, \sigma = 10$$

$$z = \frac{15 - 10}{10} = \frac{5}{10} = 0.5$$

$$P(X < 15) = P(Z \leq 0.5) = 0.6915$$

$$P(X \geq 25) = ?$$

$$z = \frac{25 - 10}{10} = 1.5$$

$$P(X \geq 25) = P(Z \geq 1.5) = 1 - P(Z \leq 1.5) = 1 - 0.9332 =$$

$$0.0668$$

$$P(11 < X < 20) = ?$$

$$z = \frac{11 - 10}{10} = 0.1$$

$$z = \frac{20 - 10}{10} = 1$$

$$P(11 < X < 20) = P(0.1 < Z < 1) = P(Z < 1) - P(Z < 0.1) =$$

$$0.7443 - 0.5398 = 0.2045$$

$$P(X > ?) = 0.05$$

$$P(X > ?) = 0.05$$

$$P(Z > z) = 0.05 \rightarrow 1 - P(Z < z) = 0.05 = 1 - 0.95$$
$$z = 1.64$$

$$P(? < X < ?) = 0.95$$

$$P(? < X < ?) = 0.95$$
$$[P(-z < Z < z)]$$

$$P(-z < X < z) = 0.95 \rightarrow P(Z < z) - P(Z < -z) =$$

$$P(z) - (1 - P(z)) = 2P(z) - 1 = 0.95$$

$$2P(z) = 1.95 \rightarrow P(z) = 0.975$$

$$z = 1.96$$

۲- یک شبکه تلویزیونی ادعا می کند که ۶۰ درصد از بینندگان آن برنامه A را می بینند. به فرض درست بودن این ادعا،

الف: احتمال اینکه از بین ۵۰۰ بیننده، دقیقا ۳۰۰ نفر به تماشای این برنامه بنشینند، چقدر است؟

ب: با احتمال ۹۵ درصد حداکثر چند نفر این برنامه را می بینند؟

$$\mu = n \cdot p = 300 \quad \sigma = \sqrt{n \cdot p \cdot q} = \sqrt{300 \cdot 0.6 \cdot 0.4} = \sqrt{72} = 8.485$$

$$p = 60\% \quad q = 40\% \quad n = 500$$

$$P(X = 300) \Rightarrow P(299.5 \leq X \leq 300.5) \quad (\text{الف})$$

$$P(-0.14 \leq Z \leq 0.14) = P(Z \leq 0.14) - P(Z \leq -0.14) \\ = 0.5140 - 0.4140 = 0.1000$$

$$P(Z \leq z) = 0.95 \rightarrow 1.645 \quad (\text{ب})$$

$$X = 300 + 8.485(1.645) = 300 + 13.96 = 313.96 \approx 314$$

۳- تعداد تلفن‌هایی که به یک شرکت زده می‌شود دارای توزیع پواسن با میانگین ۵ تلفن در دو دقیقه است.

الف: احتمال اینکه در ۶ دقیقه بین ۱۵ تا ۳۵ تلفن زده شود، چقدر است؟

ب: با احتمال ۹۵ درصد حداکثر چند تلفن در ۶ دقیقه به این شرکت زده می‌شود.

۵ در ۲ دقیقه (الف) در ۶ دقیقه بین ۱۵ تا ۳۰ تلفن

ب) با احتمال ۹۵٪ حداکثر چند تلفن در ۶ دقیقه زده می‌شود.

$$\mu = \frac{4 \times 5}{2} = 3 \times 5 = 15 \quad \sigma = \sqrt{15} = \sqrt{15} = 3,87 \quad (\text{الف})$$

$$P(15 \leq X \leq 30) = P(15/3,87 \leq Z \leq 30/3,87) = P(-1,29 \leq Z \leq 7,75)$$

$$P(Z \leq 7,75) - P(Z \leq -1,29) = 1 - 0,1022 = 0,8978$$

$$Z = \frac{15/3,87 - 15}{3,87} = -1,29 \quad Z = \frac{30/3,87 - 15}{3,87} = 7,75$$

ب:

$$\mu = 15 \quad \sigma = 3,87$$

$$p = 95\% \quad \alpha = 5\% \quad n =$$

$$X = 15 + 3,87(1,45) = 21,17$$

21

$$P(Z \leq z) = 0,95 \Rightarrow Z_{0,95} = 1,45$$

۴- طول یک خط کش، دارای توزیع نرمال با میانگین ۱۰ و انحراف معیار ۲ سانتی متر است. استاندارد این کالا بین ۸ و ۱۲ است. سود تولید خط کش ۱۵۰ تومان است. اگر طول خط کش تولیدی کمتر از ۸ باشد قابل استفاده نیست و ۵۰ تومان زیان دارد و در صورتی که طول آن بیشتر از ۱۲ باشد با هزینه ۱۰ تومان قابل اصلاح است. سود مورد انتظار تولید خط کش را محاسبه کنید.

استاندارد بین ۸ و ۱۲ با سود ۱۵۰ تومان
 کمتر از ۸ ، ۵۰ ضرر
 بیشتر از ۱۲ ، ۱۰ هزینه اضافی
 سود مورد انتظار

$$P(8 < X < 12) = P(-1 < Z < 1)$$

$$P(Z < 1) - P(Z < -1) = 0.8413 - 0.1587 = 0.6826$$

$$Z = \frac{8 - 10}{2} = -1 \qquad Z = \frac{12 - 10}{2} = 1$$

$$P(X < 8) = P(Z < -1) = 0.1587$$

$$P(X > 12) = P(Z > 1) = 1 - P(Z < 1) = 1 - 0.8413 = 0.1587$$

سود مورد انتظار:

$$0.1587 \times (-50) + 0.6826 \times (150) + 0.1587 \times (150 - 10) = 116.673$$

۵- به طور متوسط ۶ درصد تولیدات روز و ۹ درصد از تولیدات شب کارخانه‌ای معیوب است. تولیدات روز سه برابر شب است. تولیدات شب و روز در یک جا و به صورت درهم نگهداری می‌شود. احتمال اینکه مامور کنترل کیفیت پس از انتخاب ۱۳۰ کالا و آزمایش آنها متوجه وجود ۸ تا ۱۲ کالای معیوب شود، چقدر است؟

$$n \cdot p = 130 \cdot 0.109 = 14.17$$

$$n \cdot p \cdot q = \sqrt{14.17 \cdot 0.891} = \sqrt{12.64} = 3.56$$

$$\frac{3}{\varepsilon} = p \rightarrow \text{روز} \quad \frac{1}{\varepsilon} \rightarrow p(\text{شب})$$

۰۰۶۱۷

۰۰۱۲۵۸

$$p = 0.109 \left(\frac{3}{\varepsilon}\right) + 0.09 \left(\frac{1}{\varepsilon}\right) = 0.0327 + 0.0225 = 0.0552$$

$$p \approx 0.055$$

$$P(8 \leq X \leq 12) = P(7.5 \leq X \leq 12.5)$$

$$P\left(\frac{7.5 - 14.17}{3.56} \leq Z \leq \frac{12.5 - 14.17}{3.56}\right) = P(-1.87 \leq Z \leq -0.47)$$

$$P(Z \leq -0.47) - P(Z \leq -1.87) = 0.3179 - 0.0278 = 0.2901$$